

तु दृष्टेन प्रयोगवचनेन-इति नैष दोषः अस्मत्पक्षेऽपि दृष्टेन भुजिना न फलवचनेन । “कथं तर्हि-नियमाद-दृष्टं भवति-इति गमपते” । यथैव भवदोत्रे पक्षे । आह अस्मत्पक्षे फलवत एकवाक्यभावात् फलवत उप-करोति इति गमपते” । उच्यते अस्मत्पक्षेऽपि फल-वत एवैकवाक्यभावः, एतावांस्तु विशेषः-तव श्रुतं फलं मम तु दृष्टम् । अथ यत् लिङ्गम् उक्तं-गृहदाहादिषु कर्म श्रूयते-इति । तत्र उच्यते यद्यपि न क्रत्वर्थं द्रव्या-र्जनं तथापि दाहे निमित्ते फलाय वा कर्माङ्गभावाय वा चासवत्यादीनां विधानम् उपपद्यत एव । तस्मात् पुरुषार्थं द्रव्यार्जनं प्रीत्या हि तद्विभक्तम्” भाष्यम् तत आरभ्य क्रत्वर्थाः पदार्थास्तत्र दर्शिताः ततएवावगम्याः क्रत्वादि पु० पाणिन्युक्ते सोः परतः स्थितस्य आद्युदा-त्ततानिमित्ते शब्दगणे ! स च गणः “क्रतु दृशो क प्रतीक प्रवृत्ति हव्य भग” ।

क्रात्वीश्वर न० क्रतुना स्थापितमीश्वरलिङ्गम् । काशप्राम् क्रतुना सुनिना स्थापिते शिवलिङ्गभेदे “वरखायास्तटे रस्ये कृतीश्वरमनुत्तमम् । वाशिष्ठमीश्वरञ्चैव लभते वस-तिं त्विह” काशी० १८अ०

क्रथ वक्षे भा० पर०सक० सेट् घटा० । क्रथति अक्रथोत्-अक्रा-थोत् । चक्राय, णिच्-क्रथयति-ते । अचिक्रथत् त क्रथ प्रतिहर्षे च० उभय० सक० सेट् घटा० । क्रथयति-ते अ-चिक्रथत्-त । क्रथयां-बभूव आस चकार चक्रे

क्रथन न० क्रथ-वधे ल्युट् । १।मारणेऽच्छेदने च “राजन्योच्चं सक्रूट क्रथनपटुरिति” प्रबोधचन्द्रोदयः । ३।दानवभेदे पु० । “क्रथनश्च सहावीर्यः” भा० आ० ६७अ० ।

क्रथनक पुंस्त्री क्रथने दन्तकरणककण्टकच्छेदने प्रसृतः कन् । उङ्गे अमरः स्त्रियां जातित्वात् ङीष् ।

क्रथकैशि(श्री) क्क पु० व० व० देशभेदे “सपाण्डुरान् क्रथकैशी-कान्” भा० स० १३०श्लो० “अथेश्वरेण क्रथकैशिकानाम्” “प्रत्युज्जगाम क्रथकैशिकस्तम्” रघुः । ह्रस्वमध्यात् संज्ञायां कन् । सिताशुर्णि न० शब्दच० ।

क्रद् रोदने वैकल्ये अक० आह्वाने सक० भा० पर० इदित् सेट् । क्रन्दति अक्रन्दीत् चक्रन्द । भावे क्रन्द्यते क्रन्द-तम् । अव्यक्ताशब्दकरणे “अक्रन्ददग्निः स्तनयन्निव द्यौः” यजु० १२।६। अक्रन्दत् क्रन्दति विस्फूर्जति” वेददी० । “यदक्रन्दः प्रथमं जायमानः” यजु० २६, १२। [याति अक्रु+क्रन्दनेनानुगमने सक० अक्रुक्रन्दति पुलम् क्रन्दनेनालु-

अभि+आभिसुख्येन शत्रुप्रसृतेराह्वाने सक० । “अभिक्रन्दन् वृषायसे” ऋ० १०।२।१। “अभिक्रन्दन् आभिसुख्ये न युद्धार्थं शत्रूनाह्वन्” भा० । “आभिसुख्येन शब्दकरणे अक० । “अभिक्रन्द स्तनय गर्भम्” ऋ० ५।८।३।

“अभिक्रन्द भूयभिसुखं क्रन्द शब्दाय” भा० । आ+आह्वानपूर्वकरोदने सक० । “आक्रन्दत् भीमसेनं वै” भा० व० १५।७अ० । सस्यकक्रन्दने च “आक्रन्दिषुः सखीनह्वन्” भट्टिः । “तदीयमाक्रन्दितमार्त्तसाधोः” रघुः । सम्+आ+सस्यगाह्वानपूर्वकक्रन्दने “हा तात ! धर्मरा-जोति समाक्रन्दन्महाभवे” भा० आ० १०।७श्लो०

नि+यथानामशब्दाच्चारणे । “न्यकन्दीञ्जन् प्रब्रुवाणो यथास्य शब्दस्तथा नाभेरयति वाचम्” निरु० ६।४। प्र+स्तवने “प्र वः स्पडकन्त् सुविता यः” ऋ० ५।५।६। “अकन्त् सौति” भा० वेदे गणव्यत्ययात् शपोलुक् ।

वि+विशेषेण क्रन्दने । सम् सस्यक् क्रन्दने । क्रद् वैकल्ये भा० आत्म० अक० सेट् घटादि० । क्रदते अक्रदिष्ट चक्रदे णिच् क्रदयति । यङ् वेदे कनिक्रदते यङ् लुकि कनिक्रति कनिक्रदीति “उपस्थे वृषभः कनि-क्रदत्” ऋ० ६।७।५। “कनिक्रदत् शब्दं कुर्वन्” भा० । अनु+अनुगमने सक० । “संश्रेयं क्षीणीरनुचक्रदे” ऋ० ८।३।१०। “अनुचक्रदे अनुगच्छति” भा० ।

क्रन्द निरन्तरशब्दकरणे चुरा० अक० उभ० सेट् । प्रायेणाङ्-पूर्वः आक्रन्दयति ते आचक्रन्दत् त । आक्रन्द्याम् बभूव आस चकार चक्रे

क्रन्दन न० क्रदि-भावे ल्युट् । १।शोकादिनाऽश्रुपातहेतव्यापारे रोदने शब्दरत्ना० योधवीरारेः २।आह्वाने च अमरः श्विङ्गले पुंस्त्री शब्दभा० । स्त्रियां जातित्वात् ङीष् । क्रन्दित न० क्रदि-भावे क्त । रोदने अमरः । आह्वाने सेदि० योधानां चीत्कारशब्दकरणे शब्दरत्ना० ।

क्रप कपायास् भा० अक० आत्म० सेट् घटादि । कपते अक-पिष्ट चक्रपे णिच् कपयति ते । “उतस्तासुर्भवन्नकपिष्ट” ऋ० ७।२०।६। वेदेऽस्य कचित् संप्रसाद्यम् । “उतो कपन् धीतयो देवानां नाम बिभ्रतीः” ऋ० ६।६।४। “विन्दन् ज्योतिश्च कपन् धीभिः” ऋ० ४।१।१४। “सतीनां चिदुर्व-शीरकपन्” ऋ० ४।२।१८। “विश्वे देवा अकपन् समीच्यो-र्निष्पतन्त्यः” ऋ० १०।२४।५। “कविं कपसाणमहाश्रुतं विचक्षे” ऋ० १।१।६।१४।

क्रथ पादविच्छेपणेन गतौ भा० पर० सक० सेट् । अस्व सार्व-